

6 Ik ben dus volstrekt ongevoelig voor de toon, waarin de kritiek is verpakt. Als ik zo een stuk onder ogen krijg, dan is de enige vraag, die ik me stel: heeft de schrijver, los van de bewoordingen die hij gebruikt, zakelijk gelijk op enig punt. Als dat zo is ben ik als wetenschapsbeoefenaar verplicht mijn tekst te wijzigen. Er is geen herdruk van mijn werk verschenen, waarin niet op zeg maar tussen de 50 en 100 pagina's min of meer ingrijpende wijzigingen zijn aangebracht."

U verwijst naar een maandblad van de CPN. Het gaat mij er niet om nu uitputtend met u te discussiëren, ik ben ook voor zakelijke kritiek. In dat maandblad werd trouwens opgemerkt, dat de rol van de CPN in de Februaristaking wordt erkend, hoewel wij vanuit de visie van de CPN, en die behoeft natuurlijk niet door iedere historicus te worden overgenomen, menen dat aan die rol meer recht gedaan zou kunnen worden.

"Zoals ik de zaken vanaf 1945 gevolgd heb, heeft de CPN de betekenis van het boek van Sijes over de Februaristaking eigenlijk niet beseft. Toen ik in 1945 met het werk van dit Instituut begon, leefden wij in een Nederland, waarin het illegale werk van de CPN van vóór de 22e juni 1941 niet werd erkend. Je kon in die tijd geen niet-communistisch dagblad opslaan of daar stond van tijd tot tijd wel in dat de communisten pas na de inval in Rusland aan het illegale werk zijn gaan deelnemen. Tegen die achtergrond besloot het toenmalige bestuur van het Instituut een speciaal onderzoek aan iemand toe te vertrouwen. Dat werd Sijes, die een geharnast tegenstander van de CPN was en is. Ik deel ook de ideologie van de CPN niet, toen niet en nu ook niet. In dat opzicht zitten wij eerlijk tegenover elkaar. Maar wanneer je als onderzoeker tot de conclusie komt, dat het illegale werk van de illegale CPN ten grondslag heeft gelegen aan het uitbreken van de Februaristaking, dan moet dat in je wetenschappelijke publikatie in alle duidelijkheid worden gezegd. En dat heeft Sijes gedaan. Dat boek van hem is met machtiging van de regering door ons gepubliceerd.

U moet van mij maar aannemen, dat het ons in bepaalde kringen in Nederland in die tijd, want het was de periode van de koude oorlog, allermindst in dank is afgenomen. We publiceerden het boek niet alleen, maar we haalden ook de pers erbij en zeiden: dit is een belangrijke publikatie en daar moet je aandacht aan besteden. Ik vind dus, dat we hiermede in feite de CPN een enorme dienst hebben bewezen. Dat hebben we trouwens ook met onze contacten met de Stichting 1940-'45 gedaan. U weet, dat het aanvankelijk bij de Stichting moeite heeft gekost om in te zien dat die datum 22 juni 1941 geen speciale datum is geweest in het illegale werk van de CPN.

De CPN is in de zomer van 1940 met het illegale werk begonnen en ze is – ik heb dat in alle duidelijkheid in mijn boeken geschreven – met de kleine RSAP van Sneevliet, de enige politieke partij geweest, die als zodanig, met zijn illegale kader in het verzet is gegaan. Hoewel ik tegen de ideologie van de CPN gekant ben, spreekt het voor mij vanzelf dat ik het grote aandeel, dat